

Tværfaglige og dybdefaglige kompetencer i fremme af fysisk aktivitet under indlæggelse

Docent Dorte Sørensen, VIA University College, Forskningscenter for rehabilitering

Det Fysisk Aktive Hospital -et blik på sammenhængskraften ift. at nå ambitionen

- Monofaglige kompetencer
- Generiske kompetencer
- T-kompetent
- Relational kapacitet
- International Classification of Functioning ICF/LUP
- Fundamentals of Care FoC

FORMÅL fysioterapi

Uddannelsesbekendtgørelsen

.... lede, udføre samt koordinere patient- og borgercentreret fysioterapeutisk virksomhed gennem evidensbaseret praksis. Fysioterapeuten retter sine ydelser mod såvel den danske sundhedssektor som et globalt sundhedsperspektiv med det formål at fremme, optimere, vedligeholde og genskabe funktionsevne, sundhed og livskvalitet for borgere gennem alle livets faser

Uddannelsesbekendtgørelsen

§6. I uddannelsen indgår følgende obligatoriske temaer tilrettelagt på uddannelsens første to år:

- Fysioterapeutisk intervention med fokus på bevægelsesanalyse og tilpasning af **fysisk aktivitet** på 20 ECTS- point.

Mål for læringsudbytte for uddannelsen til professionsbachelor i fysioterapi (VIDEN)

- ...kan reflektere over fysioterapeutisk undersøgelse, behandling og sundhedsfremme på baggrund af fysioterapeutisk teori og metode inden for **fysisk aktivitet**, bevægelse og manuelle metoder
- ...vurdering af **fysiske belastningsformer** og psykosociale faktorer

FORMÅL ergoterapi

Uddannelsesbekendtgørelsen

... udøve, koordinere og lede ergoterapi med henblik på gennem evidensbaseret praksis at understøtte borgeres og patienters muligheder for at mestre aktivitetsproblemer i hverdagen. Den uddannede skal gennem uddannelsen opnå både teoretiske og kliniske kompetencer i relation til sundhedsfremme, forebyggelse, rehabilitering, habilitering og palliation og skal uddannes til at være reflektiv og kritisk

Uddannelsesbekendtgørelsen

§ 6. I uddannelsen indgår følgende obligatoriske temaer tilrettelagt på uddannelsens første to år

- 1) **Aktivitet og deltagelse** i hverdagslivet på 30 ECTS-point.
- 2) Menneske, **aktivitet** og omgivelser på 30 ECTS-point.
- 3) Rehabilitering og habilitering samt sundhedsfremme og forebyggelse, som muliggør **aktivitet** og deltagelse på 30 ECTS-point. Mål for læringsudbytte for uddannelsen til professionsbachelor i ergoterapi)

7 viden, færdigheder og kompetencemål om aktivitet og deltagelse

Aktivitet, deltagelse og fysisk aktivitet

Aktivitet henviser til en handling eller opgave, som en person udfører, hvilket kan omfatte alt fra daglige rutiner til arbejdsopgaver eller fritidsinteresser.

Deltagelse relaterer sig til, hvordan en person engagerer sig i eller er inkluderet i forskellige sammenhænge, såsom sociale, arbejdsmæssige eller samfundsmæssige miljøer.

Fysisk aktivitet er specifikt fokuseret på kropslige bevægelser. Det inkluderer enhver form for bevægelse, der involverer muskelaktivitet og øger energiforbruget

FORMÅL sygepleje

Uddannelsesbekendtgørelsen

... udføre sygepleje for og med patient og borger i alle aldre [...] håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i sygepleje og intervenere [...] under hensyntagen til den samfundsmæssige, videnskabelige og teknologiske udvikling samt befolkningens behov for sygepleje og omsorg samt sundhedsfremme og forebyggelse.

[...] selvstændigt kunne varetage klinisk lederskab og klinisk beslutningstagen i samspil med patient, borger og pårørende om sygepleje samt indgå i tværprofessionelt og tværsektorielt samspil

[...] forvalte sygeplejefagets og professionens værdier, teorier, begreber og metoder og integrere viden fra sundheds-, natur- og samfundsvidenskab samt humaniora

Uddannelsesbekendtgørelsen

Mål for læringsudbytte for uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje:

....selvstændigt håndtere og støtte patient, borger og pårørende i at mestre den enkeltes livssituation i pleje, omsorg og behandling ved **sundhedsudfordringer** og sygdomssammenhænge af rehabiliterende, pallierende, sundhedsfremmende og forebyggende karakter

Sundhedsudfordringer

Begrebet *sundhedsudfordringer* kan være fysiske, mentale, sociale eller miljømæssige forhold, der påvirker en persons sundhed og velvære negativt.

Sundhedsudfordringer kan have hænge sammen med kroniske tilstande som diabetes og hjerte-kar-sygdomme, akutte sygdomme, mentale sundhedsproblemer som angst og depression, samt sociale faktorer som manglende adgang til sundhedsydelser, isolation eller dårlige boligforhold etc.

Sundhedsudfordringer omfatter også risikofaktorer og livsstilsrelaterede aspekter, som kan forværre helbredstilstanden, såsom rygning, inaktivitet eller usund kost.

Hvad forener os på tværs af professioner?

-sundhedsloven som rammebetingelse

- Behandling omfatter undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødselshjælp, genoptræning, sundhedsfaglig pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient
Sundhedsloven § 5.
- Genoptræning/rehabilitering under indlæggelse
- Specialiseret ambulant genoptræning/rehabilitering
- Genoptræning via praktiserende læger, speciallæger, fysioterapeuter og psykologer
- Specialiserede undervisningstilbud

WHO's fem sundhedsindsatser

Sundhedsfremme, forebyggelse, rehabilitering, behandling og palliation

Rehabilitering

Rehabilitering er målrettet personer, som oplever eller er i risiko for at opleve begrænsninger i deres fysiske, psykiske, kognitive og/eller sociale funktionsevne og dermed i hverdagslivet.

Formålet med rehabilitering er at muliggøre et meningsfuldt liv med bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet.

Rehabilitering er en samarbejdsproces mellem en person, pårørende, professionelle og andre relevante parter.

Rehabiliteringsindsatser er målrettede, sammenhængende og vidensbaserede med udgangspunkt i personens perspektiver og hele livssituation.

Professionsrettede kompetencer og centrale begreber der knytter an til rehabilitering

Sygepleje

- Behov
- Mestring
- Livssituation
- Kontekst
- Involvering
- Pædagogiske interventioner

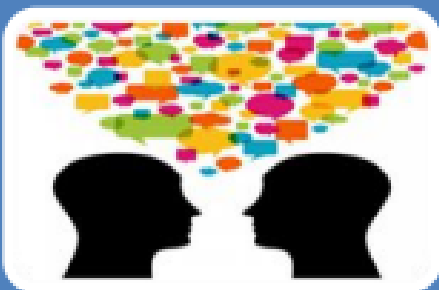
Ergoterapi

- Aktivitet
- Aktivitetsproblemer og -behov
- Deltagelse
- Omgivelser
- Livsvilkår
- Livskvalitet
- Mestring

Fysioterapi

- Fysisk aktivitet
- Deltagelse i samfundet
- Funktion
- Funktionsevne
- Livskvalitet
- Kroppens opbygning og funktion
- Kontekst

De tre mest betydningsfulde generiske kompetencer i 2025

At kunne kommunikere situationsbestemt til passet den enkelte borger eller patients behov, forudsætninger og ressourcer

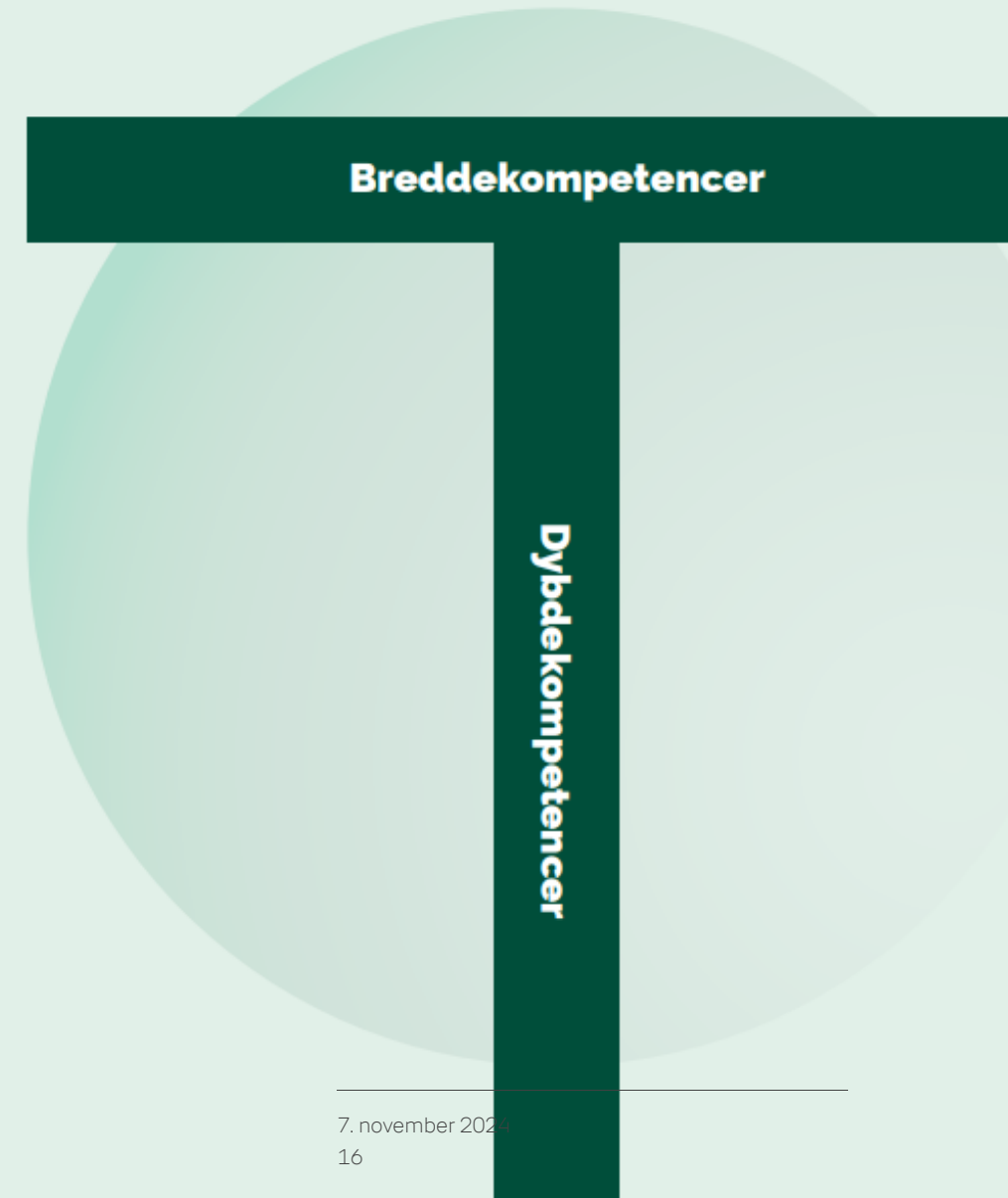
At kunne agere professionelt på tværs af organisatoriske, strukturelle og faglige siloer i sundhedssystemet i specialiserede og tværfaglige teams

At kunne opnå en professionel helhedsforståelse af den enkelte patients sygdomssammenhænge og sundhedsudfordringer

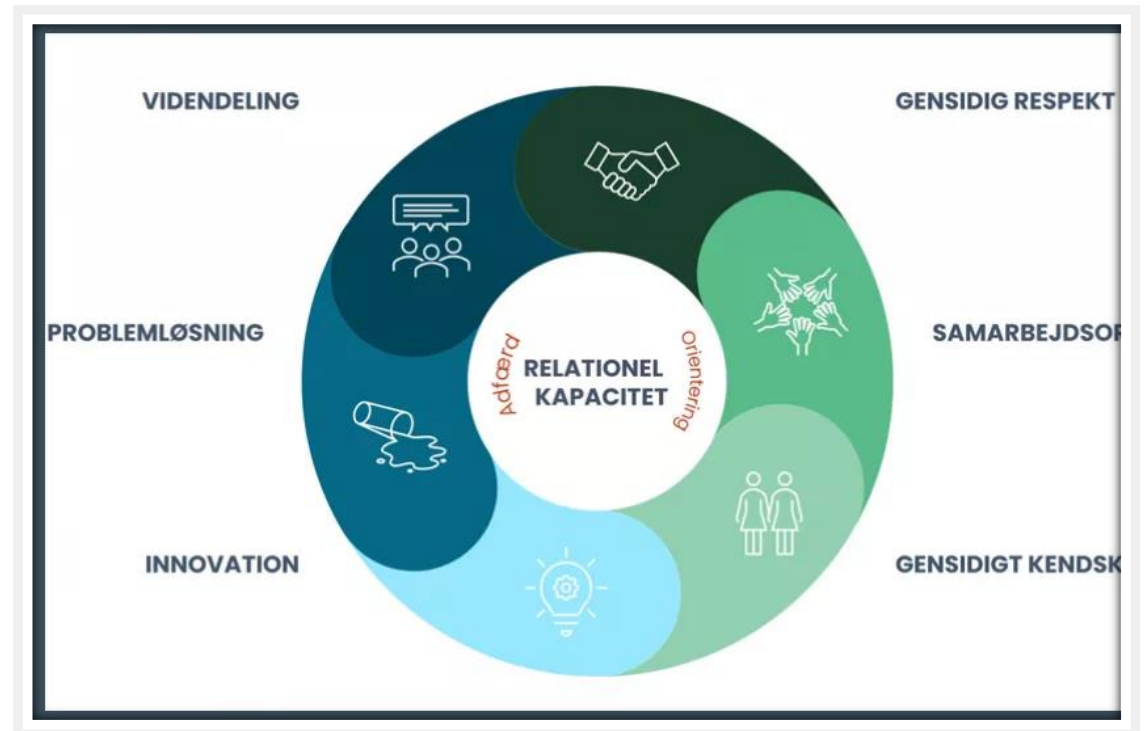
T-kompetencer

I et patientforløbsperspektiv kan T-formede kompetencer forstås som evnen til at levere en specialiseret faglig indsats og samtidig have blik for patientens samlede forløb, hvem patienten ellers møder, og hvad patienten ellers har behov for, ud over det, den enkelte fagperson selv kan levere

Relationel kapacitet

1. **Samarbejdsorientering:** I hvor høj grad samarbejder man med sine kolleger om at løse kerneopgaven?
2. **Gensidigt kendskab:** I hvor høj grad har man kendskab til, hvad ens kolleger/andre faggrupper laver?
3. **Gensidig respekt:** I hvor høj grad respekterer man sine kollegers arbejde?
4. **Videndeling:** I hvor høj grad sikrer man et højt gensidigt informationsniveau?
5. **Problemløsning:** I hvor høj grad tager man aktivt del i at finde løsninger på de problemer, der opstår omkring borgerne/patienterne?
6. **Innovation:** I hvor høj grad samarbejder man om at finde nye muligheder i arbejdet med borgerne?

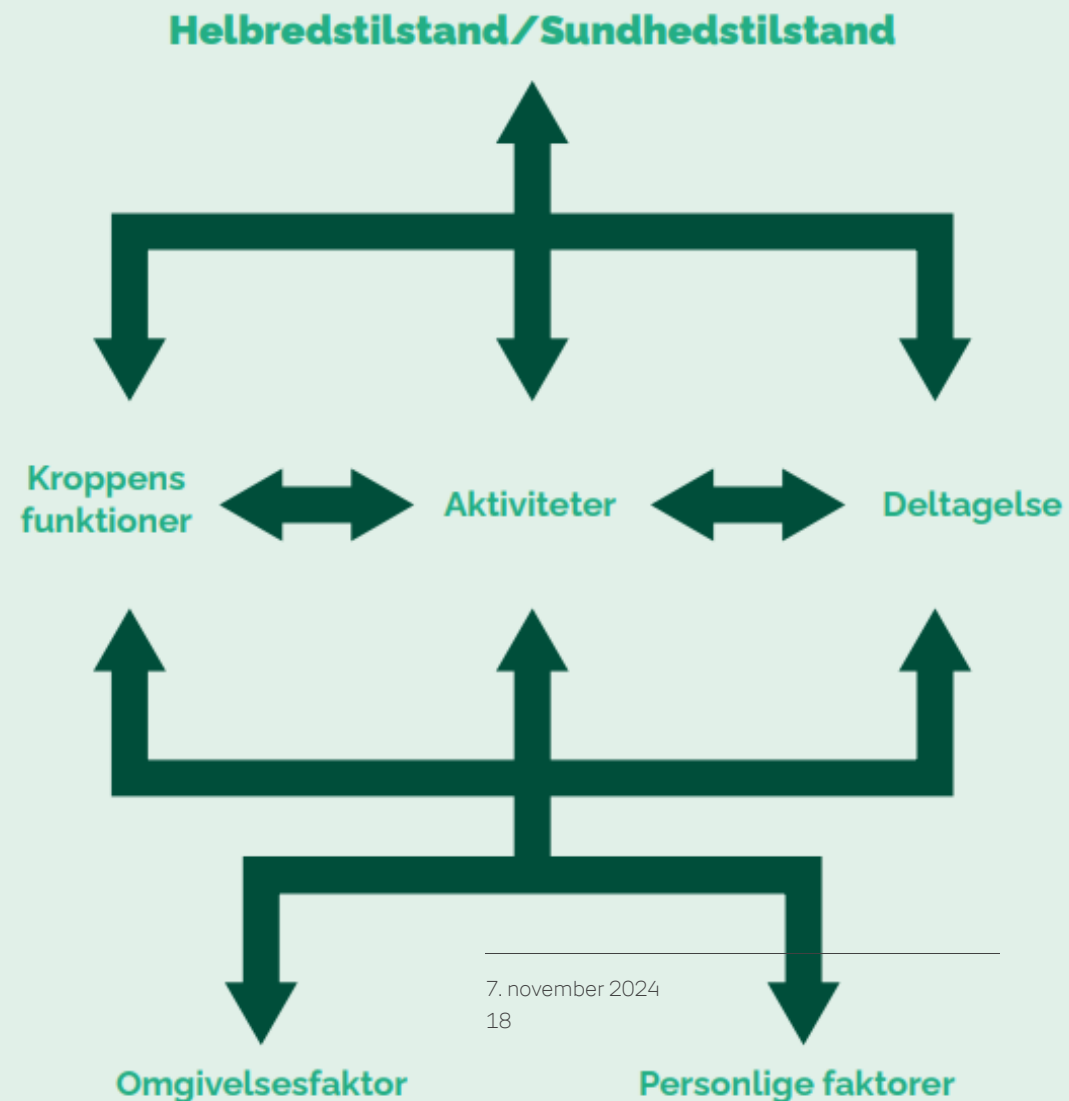

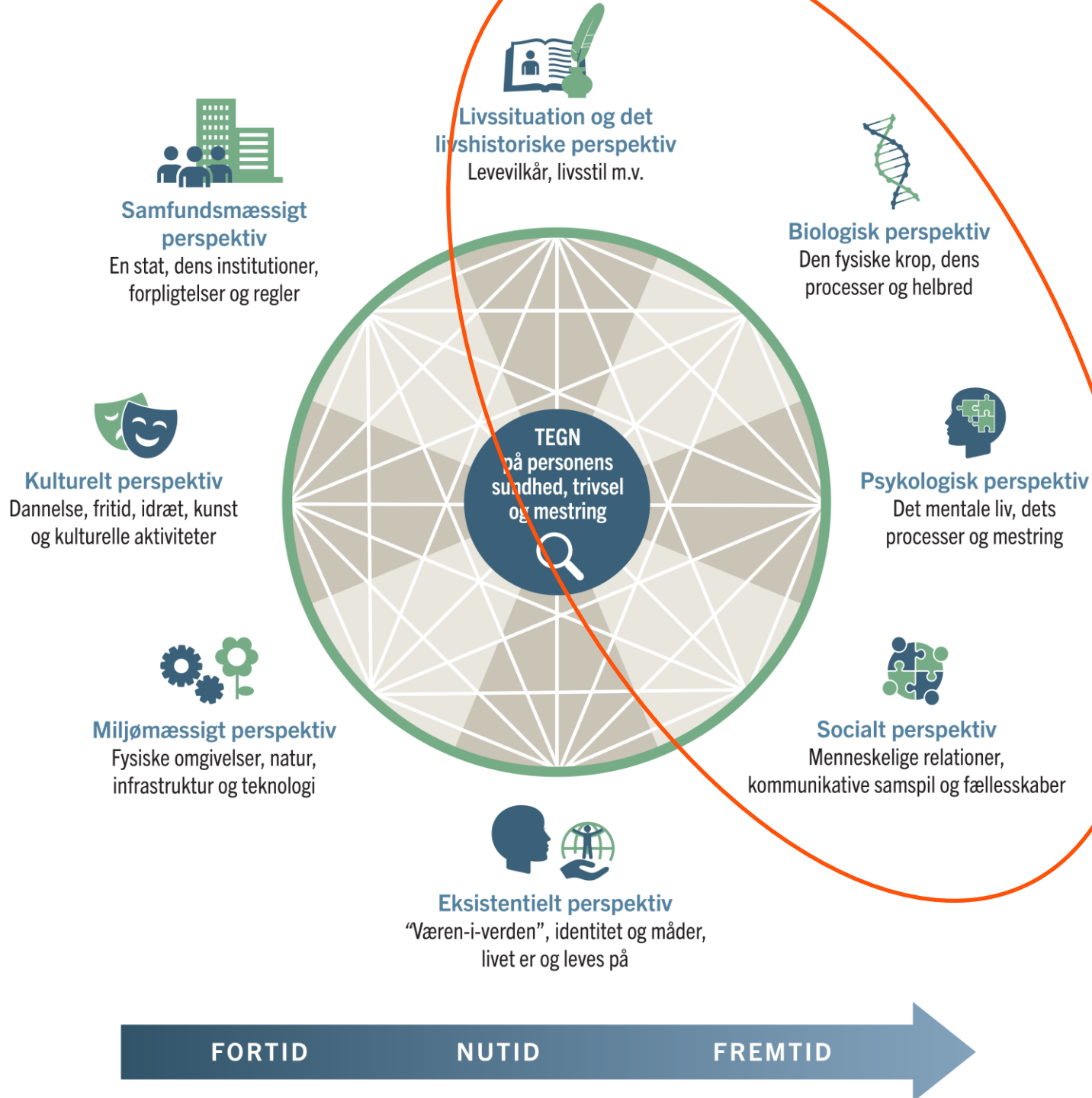
International Classification of Functioning

-biopsykosocial model

Fælles forståelsesramme og sprog på tværs af faggrænser og sektorer

ICF-modellen

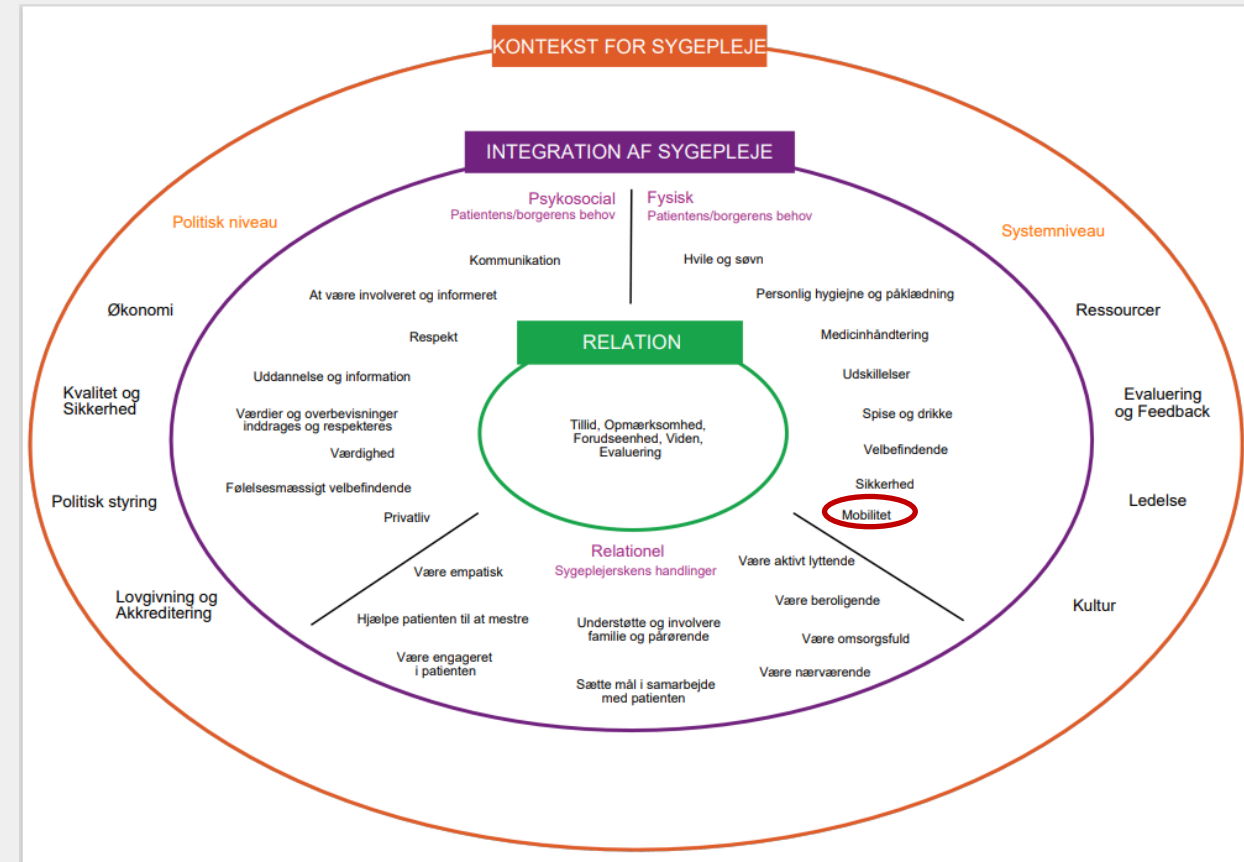

LUP er en udvidelse af den biopsykosociale model

© Det hele menneske. Peter Thybo. Hans Reitzels Forlag, 2023.
Illustrationen må anvendes i undervisningssituationer relateret til lærebogen, men må ikke genanvendes i andre sammenhænge eller i egne undervisningsmaterialer.

Fundamentals of Care FoC

En begrebsramme til at skabe fokus på vigtigheden af at yde en situationsorienteret og personcentreret sygepleje, der imødekommer patienters behov for sygepleje på en kompetent, respektfuld, personlig og empatisk måde

Vejledning om sygeplejefaglige optegnelser

- Funktionsniveau
- Bevægeapparat
- Ernæring
- Hud og slimhinder
- Kommunikation
- Psykosociale forhold
- Respiration og cirkulation
- Seksualitet
- Smerter og sanseindtryk
- Søvn og hvile
- Viden og udvikling
- Udskillelse af affaldsstoffer

INDHOLD

Hvordan arbejdet med de 12 sygeplejefaglige problemområder gennemføres 3

Kort om de 12 sygeplejefaglige problemområder 3

1. Funktionsniveau 4

2. Bevægeapparat 5

3. Ernæring 6

4. Hud og Slimhinder 8

5. Kommunikation 9

TAK FOR JERES OPMÆRKSOMHED

